

Schoolondersteuningprofiel

2023-2024

Met kader vanuit het Samenwerkingsverband
Passend Primair Onderwijs Noord-Kennemerland

Vinckhuysenschool^{OBS}

Schoolondersteuningsprofiel

School: Vinckhuysenschool

Adres: Kanaaldijk 3, 1486 MG, West-Graftdijk

Website: www.vhschool.nl

Werkgebied: Alkmaar-Oost

Samenwerkingsverband: Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland

Website: www.ppo-nk.nl

Inhoud

1. Inleiding schoolondersteuningsprofiel

2. Algemeen

2.1 Wat is passend onderwijs?

2.2 Samenwerking binnen Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland

2.3 Ouders en kind

3. Onderwijsondersteuning

3.1 Visie op onderwijsondersteuning en de ambitie

3.2 Onze uitgangssituatie

3.2.1 Leerlingen

3.2.2 Opvoedsituatie thuis

3.2.3 Sociaal netwerk

3.3 Inrichting onderwijsondersteuning

4. Ons schoolondersteuningsprofiel

5. Extra ondersteuning: ondersteuningsniveaus en werkwijze

5.1 Ondersteuningsniveaus

5.2 Werkwijze

6. Grenzen aan de ondersteuning van onze school

Bijlagen en/of verwijzingen naar:

- TOPdossier, Handleiding TOPdossier, Stappen en procedures (website www.ppo-nk.nl)
- Toetskalender
- Verzuimbeleid
- Klachtenprotocol
- Pestprotocol
- Protocol voor medische handelingen
- Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling
- Protocol PO-VO
- Protocol leerlingdossier en privacy
- Dyslexieprotocol
- hoogbegaafdheid
- *Protocol verlengen en versnellen*
- *Protocol ernstige wiskunde- en rekenproblemen en dyscalculie (ERWD)Protocol*

1. Inleiding schoolondersteuningsprofiel

Wat is een schoolondersteuningsprofiel?

In het schoolondersteuningsprofiel leggen we ten minste eenmaal per 4 jaar vast welke ondersteuning onze school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities onze school heeft voor de toekomst. We nemen ons profiel ieder jaar opnieuw door en passen het dan aan op kleine onderdelen.

Leerkrachten, schoolleiding en bestuur stellen samen het profiel op. Leerkrachten en ouders hebben adviesrecht via de medezeggenschapsraad.

Waarom een schoolondersteuningsprofiel?

Elke school is wettelijk verplicht om een schoolondersteuningsprofiel te hebben. Met dit profiel laat onze school zien welke extra ondersteuning we uw kind kunnen bieden. Daardoor weet u waar u aan toe bent, als het gaat om de mogelijkheden van onze school.

Op basis van het profiel bekijken we welke expertise we nog moeten ontwikkelen en wat dat betekent voor de (scholing en toerusting van) onze leerkrachten.

Het schoolondersteuningsprofiel is belangrijk voor:

- Ouders. Het biedt u informatie – wat kunt u verwachten van de school?
- De school. We zetten de beleidslijn uit – wat is onze ambitie?
- De inspectie. We leggen verantwoording af.
- Collega-scholen in ons werkgebied. We stemmen met elkaar af.
- Het samenwerkingsverband. Er ontstaat overzicht over het geheel – bieden de scholen samen een dekkend netwerk?

Relatie met het ondersteuningsplan van Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland

Het samenwerkingsverband legt alle profielen bij elkaar om te beoordelen of het daarmee een dekkend aanbod kan realiseren. Doel is immers dat alle leerlingen passend onderwijs krijgen. Op basis van de schoolprofielen stelt het samenwerkingsverband de basisondersteuning vast. Dit is de ondersteuning die alle scholen kunnen bieden. Het gaat dan bijvoorbeeld om ondersteuning voor meer- en minderbegaafde leerlingen en om het omgaan met gedragsproblemen.

Ons schoolondersteuningsprofiel vloeit voort uit het ondersteuningsplan van Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland. Dat is een wettelijk verplicht beleidsdocument waarin het samenwerkingsverband beschrijft waar het voor staat en hoe het dat organiseert. Het complete ondersteuningsplan is te vinden op de website: www.ppo-nk.nl.

Relatie met schoolontwikkelplan-schoolgids

Het schoolondersteuningsprofiel wordt ook genoemd in het schoolontwikkelplan en de schoolgids. Hierin vermelden wij respectievelijk de eventuele ontwikkelpunten aangaande het SOP in desbetreffend schooljaar en vertellen wij hoe de zorgstructuur op onze school is ingericht en welke communicatielijnen hierbij gehanteerd worden.

2. Algemeen

2.1 Wat is passend onderwijs?

Op 1 augustus 2014 trad de wetswijziging passend onderwijs in werking (en daarmee een ander stelsel voor extra onderwijsondersteuning). Passend onderwijs heeft tot doel om zo goed mogelijk onderwijs te bieden aan ieder kind, ongeacht de extra onderwijs- en ondersteuningsbehoefte.

Passend onderwijs berust op drie pijlers:

- Schoolbesturen/scholen hebben de taak (zorgplicht) om leerlingen een zo goed mogelijke plaats in het onderwijs te bieden.
- Iedere school is verplicht om een ondersteuningsprofiel op te stellen. Op deze wijze is duidelijk welke extra ondersteuning een school kan bieden.
- Scholen, reguliere basisscholen, speciale basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs cluster 3 en 4 werken samen in regionale samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Voor onze regio is dat Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland (www.ppo-nk.nl). Het samenwerkingsverband heeft een ondersteuningsplan opgesteld en is (mede)verantwoordelijk voor een dekkende ondersteuningsstructuur, het toewijzen van de extra ondersteuning en de toelaatbaarheid tot scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs cluster 3 en 4.

2.2 Samenwerking binnen Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland

Alle basisscholen en scholen voor speciaal (basis)onderwijs in Noord-Kennemerland werken samen in 8 werkgebieden. Samen met de 14 betrokken schoolbesturen en gemeenten zorgen we voor een dekkend onderwijs-zorgaanbod. Belangrijke partners in ieder werkgebied zijn jeugdhulp en de leerplichtambtenaren van de gemeenten. We zijn met elkaar verbonden, zodat we optimaal aansluiten op uw kind.

Soms blijkt al tijdens de aanmelding dat uw kind méér nodig heeft dan de school in eerste instantie kan bieden. Soms wordt dat pas in de midden- of bovenbouw duidelijk.

Heeft uw kind extra onderwijsbehoeften? Dan schakelen wij de consulent passend onderwijs van ons werkgebied in. Samen met u gaan we op zoek naar de beste oplossing voor uw kind. Daarbij hanteren we een duidelijk omschreven werkwijze, waarover u meer kunt lezen in hoofdstuk 5. Zo zorgen we ervoor dat alle stappen in de juiste volgorde worden gezet.

2.3 Ouders en kind

Ouders zijn in ons samenwerkingsverband educatieve partners. U bent altijd betrokken bij het bepalen van het passende onderwijs – zie ook hoofdstuk 5 – u neemt deel aan het multidisciplinair overleg (MDO) met de leerkracht, intern begeleider en de consulent passend onderwijs van het samenwerkingsverband. Op de Vinckhuysenschool plannen we 4x per jaar op voorhand zo'n overleg, we noemen deze MDO's overleggen met het "Zorg Advies Team". Ouders zijn partners in de besluitvorming en geven toestemming voor de uitvoering van de gemaakte afspraken. Tijdens het MDO/ZAT maken we stapsgewijs een passend plan en leggen we afspraken vast. Het TOPdossier, een webbased programma, helpt ons hierbij.

Ouders en kind op onze school

In onze schoolgids en op de website van de school staan vermeld hoe wij samenwerken met ouders op onze school, wat wij hen bieden en ook wat wij van hen verwachten.

Hier gaat het met name om een heldere en constructieve communicatie met betrekking tot de specifieke zorg voor de kinderen.

Waar mogelijk en passend in ons beleid, betrekken wij ook de kinderen bij het vormgeven van het onderwijsleerproces.

3. Onderwijsondersteuning

3.1 Visie op onderwijsondersteuning en de ambitie

De school realiseert waar mogelijk thuisnabij onderwijs voor de kinderen uit de schoolomgeving. Uitgangspunt is dat kinderen zich kunnen ontwikkelen naar hun eigen mogelijkheden. Daarbij is het van belang de ondersteuningsbehoeften van kinderen tijdig te signaleren en in kaart te brengen. De school doet dit in samenwerking met ouders en kinderen.

Bij het realiseren van passend onderwijs wordt niet alleen gekeken naar de mogelijkheden van het kind, maar ook naar de mogelijkheden van de school zelf, zodat zo goed mogelijk kan worden aangesloten bij de ondersteuningsbehoeften van elk kind.

Soms heeft een kind meer ondersteuning nodig dan de school vanuit de eigen middelen kan bieden. In dat geval zoekt de school, samen met de ouders, naar een passende oplossing. Deze oplossing kan bestaan uit extra ondersteuning op de eigen school met behulp van middelen of expertise vanuit het samenwerkingsverband. In een enkel geval zal samen met de ouders worden gezocht naar een plaats op een andere school met een beter passend aanbod. Hierin worden school en ouders ondersteund door het samenwerkingsverband en het schoolbestuur.

3.2 Onze uitgangssituatie

Door onze eigen uitgangssituatie in beeld te brengen, kunnen we als school beter aansluiten bij de onderwijsbehoeften van onze kinderen en ouders. Deze nemen we ook mee in onze ambities, schoolplan en professionalisering.

Het leren en de ontwikkeling van kinderen wordt beïnvloed door een heel scala aan factoren. Wij hebben daar niet altijd invloed op, maar kunnen er wel zo veel mogelijk rekening mee houden in het belang van de kinderen.

Factoren die van invloed zijn op het leren en de ontwikkeling van kinderen:

- Maatschappelijke ontwikkelingen
- Factoren leerlingen
- Factoren thuissituatie
- Factoren sociale netwerk

Maatschappelijke ontwikkelingen

Scholen – en vooral passend onderwijs – hebben een maatschappelijke opdracht. We dragen zorg voor een optimale omgeving, waarin alle kinderen zich kunnen ontwikkelen en hun talenten leren benutten om als volwaardig mens te leven. We bereiden leerlingen

voor op de toekomst, zodat zij als volgende generatie de verantwoordelijkheid kunnen nemen voor zichzelf, mens en milieu.

In onze maatschappij zien we de volgende tendensen:

- Het aantal kinderen met uiteenlopende onderwijsbehoeften neemt toe. Met passend onderwijs als basis worden deze kinderen op de school in de buurt aangemeld. Om zo goed mogelijk aan te sluiten op de belangrijkste onderwijsbehoeften, werken we volgens de handelingsgericht methodiek¹. We kijken vooral preventief naar wat de leerling nodig heeft. De toenemende verschillen tussen kinderen vragen van scholen maatwerk.
- Sociale verkeer is veranderd door sociale media. Kinderen groeien op met dagelijks gebruik van computer, smartphone en tablet. De digitalisering van de samenleving maakt veilige digitale communicatievaardigheden voor kinderen steeds belangrijker. Deze ontwikkeling heeft ook gevolgen voor het leren en het opdoen van kennis. Vaardigheden als samen delen, samen leren en samen creëren, kritisch denken, problemen oplossen zijn belangrijker en complexer geworden.
- De ouderpopulatie is divers. Er zijn meer verschillende manieren van opvoeden. Opvoedingsoriëntaties worden beïnvloed door herkomst, geloof, sociale status en opleiding. Ouders vormen voor kinderen de context waarin ze opgevoed worden. Partnerschap tussen ouders en school is dan ook belangrijk om elkaars opvoedingsoriëntatie te begrijpen én af te stemmen in het belang van het kind.

3.2.1 Leerlingen

Om het onderwijsproces zo goed mogelijk af te kunnen stemmen op de totale populatie, brengen wij de algemene kenmerken van onze leerlingen hierbij in beeld. Het gaat daarin om de volgende kenmerken:

- Leerstijlen en motivatie
 - Denkers of doeners? Actieve of passieve leerhouding?
 - Uitstroom, leerlingen met extra ondersteuning, verwijzingen.
- Taalsituatie
 - Moedertaal, NT2, VVE.
- De 10 clusters in onderwijsbehoeften
 - Aantal leerlingen met begeleiding

Voor verdere informatie over bovenstaande punten verwijzen wij naar onze schoolgids, de website www.scholenopdekaart.nl en de directie.

¹ Handelingsgericht werken, HGW, is cyclisch oplossingsgericht en kent 4 fasen: waarnemen-begrijpen-plannen-realiseren. Bron N. Pameijer <http://wij-leren.nl/hgw-pameijer.php>

3.2.2 Opvoedsituatie thuis

Onze school verzorgt thuis-nabij onderwijs. Dit betekent dat het grootste deel van onze kinderen in de wijk of het dorp woont.

De gezinssamenstellingen zijn over het algemeen een normale afspiegeling van de maatschappij.

3.2.3 Sociaal netwerk

Het sociaal netwerk van de populatie kan ruim worden geïnterpreteerd. In de opzet van dit plan wordt aandacht besteed aan de volgende omgevingsinvloeden:

- Ontwikkelingen binnen zorg en jeugdhulp;
Netwerk, sportverenigingen
- De wijk;
Problematiek, wijkpreventie
- Demografische ontwikkelingen;
Nieuwbouw, toekomst

3.3 Inrichting onderwijsondersteuning

De basis van onze zorg ligt in de klassen. Binnen elke groep stemt de leerkracht de ondersteuning af op de behoeftes van de leerlingen. Daartoe wordt er gekeken naar wat de groep als geheel nodig heeft, en wat leerlingen individueel nodig hebben (kindplan). Heeft een leerling behoefte aan wat meer uitleg of juist aan wat uitdagendere opdrachten? Heeft de leerling even opstart hulp nodig of is de leerling gebaat bij het meer leren samenwerken? Op het gebied van de cognitieve-, werkhouding- en sociaal-emotionele ontwikkeling observeert de leerkracht de leerlingen nauwgezet en past zijn handelen daarop aan.

Voor het volgen van de leervorderingen ondersteunen de methode toetsen en vanaf groep 3 de CITO toetsen. Voor de sociaal- emotionele ontwikkeling worden de leerkrachten, naast hun eigen observaties, ondersteunt door het Kanjer programma vanaf groep 3. Bij de groepen 1 en 2 ondersteunt het KIJK registratie systeem de leerkracht.

Drie keer per jaar bespreken de leerkracht en de intern begeleider alle leerlingen; de groepsbesprekingen. Hier wordt gekeken naar de groei van de leerlingen, de ontwikkeling op sociaal emotioneel gebied, werkhouding en concentratie, ondersteuningsbehoeften van de leerlingen en eventuele vervolgstappen die genomen moeten worden. Tijdens de oudergesprekken brengt de leerkracht ouders op de hoogte van de vorderingen van de kinderen en bespreekt de eventuele extra aandacht/ondersteuning die geboden wordt. Veelal is dit ondersteuning die de leerkracht zelf biedt in de klas. Soms is dit extra ondersteuning die we vormgeven op een moment buiten de klas (b.v. het extra lezen vanuit onze dyslexiezorg). Al deze ondersteuning en begeleiding valt onder de basisondersteuning die we als school bieden.

Soms is er ondersteuning nodig welke we als team niet zelf kunnen bieden omdat we dat als klein team niet georganiseerd kunnen krijgen of omdat er specifieke kennis nodig is (en dus buiten de basisondersteuning valt). Dit kan ondersteuning zijn op een vakgebied, op taakaanpak of op sociaal-emotioneel vlak. Soms is de ondersteuning kortdurend nodig, soms voor een langere periode. Vanzelfsprekend bespreken we onze zorg, en ons voornemen om extra ondersteuning aan te vragen, altijd met ouders. Voorbeelden van zorg die we op die manier aanvragen zijn bijvoorbeeld een schrijfobservatie of een lessenserie "de kleurtjesmethode" voor begripend lezen. Ook kan de ondersteuning

geboden worden voor een groepje of de hele groep (zoals de klassikale competentietraining). De ondersteuning wordt aangevraagd, afgestemd en bekostigd door het SWV.

Soms is niet altijd meteen duidelijk welke ondersteuning het meest passend is of welke mogelijkheden we als school hebben om ondersteuning in te zetten. In dat geval organiseren we een Zorg Advies Team. Hierin bespreken de leerkracht, de intern begeleider, de ouders en de leden van ons Zorg Advies Team de zorgvraag en wordt gezamenlijk bekeken wat er nodig en mogelijk is om de leerling te ondersteunen. In het Zorgteam van de Driessenschool zitten de consulent van het Samenwerkingsverband, een orthopedagoog en een Jeugd- en Gezinscoach. Ter voorbereiding van het Zorgoverleg wordt door school een TOPdossier ingevuld, waarin de zorg omschreven wordt (vanzelfsprekend altijd in samenspraak met ouders). Voorbeelden van zorg die voortkomt uit een Zorgoverleg zijn bijvoorbeeld 3 maanden wekelijks extra rekenbegeleiding door een remedial teacher, 3 maanden wekelijks oplossingsgerichte interventie op taakaanpak door een orthopedagoog, maar het kan bijvoorbeeld ook een onderzoek zijn om meer zicht te krijgen op de oorzaken van de zorg. Als er ondersteuning nodig is die buiten de basisondersteuning valt en/of door externen gegeven wordt, spreken we van een "arrangement", welke we via het Samenwerkingsverband in kunnen zetten. Waar nodig en mogelijk wordt ook de leerkracht meegenomen in het arrangement om zodoende de ondersteuning goed af te stemmen en door te trekken in de klassensituatie. We zorgen er als team ook voor dat we ons blijven professionaliseren om een sterke basisondersteuning te kunnen bieden. Dit gebeurt middels team- en individuele scholing.

In een enkel geval komen we, na een zorgtraject op school, met ouders en Zorg Advies Team deskundigen tot de conclusie dat onze reguliere setting niet de ondersteuning en begeleiding kan bieden die de leerling nodig heeft. Samen met ouders en het SWV wordt gekeken naar een andere passende onderwijssetting.

Een apart stukje van onze zorg is de dyslexiezorg. Vanaf de kleuters monitoren we de leerlingen op vermoedens van dyslexie. We zetten extra begeleiding op school in bij zwakke lezers en brengen ouders op de hoogte als we vermoeden dat een leerling dyslexie heeft.

4. Ons schoolondersteuningsprofiel

Dat wat onze school aan kinderen kan bieden zónder extra ondersteuning van buiten, valt onder de basis- en lichte ondersteuning. Deze wordt bepaald door wet- en regelgeving én door onze ambitie en visie. Het schoolondersteuningsprofiel bevat een aantal wettelijk bepaalde elementen – bijvoorbeeld het pestprotocol – maar verder zijn er veel verschillen mogelijk tussen scholen.

In dit hoofdstuk geven we inzicht in ons schoolondersteuningsprofiel. Dat doen we aan de hand van 10 clusters van onderwijsbehoeften. Een cluster met de daarbij horende aanpak heet een arrangement. Daarnaast laten we met het profiel zien waarin we onze verder willen ontwikkelen. We merken hierbij graag op dat het een algemeen overzicht is van onze ondersteuningsmogelijkheden. We staan als school achter het idee van passend onderwijs en zullen daartoe onze mogelijkheden waar mogelijk uitbreiden als een ondersteunings/onderwijsbehoefte van een leerling daar reden toe geeft. Met andere woorden, wat wellicht nu nog niet tot onze mogelijkheden/expertise behoort passen wij, waar mogelijk, aan indien dat op enig moment is wat een leerling van ons nodig heeft.

1. De leerling heeft specifieke behoefte aan een leeromgeving die voorspelbaar en gestructureerd is.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school kan een prikkelarme werkplek inrichten door het gebruik van study-buddy en koptelefoons.
- Er kunnen stiltewerkplekken ingericht worden, in een aantal lokalen zijn deze al ingericht.
- We werken met een overzichtelijke weektaak voor de leerlingen, zo nodig individueel toegespitst.
- In de onderbouw is een gestructureerde leeromgeving/onderwijsleersituatie ingericht in hoeken, met een visualisatie van het hoe en wat per hoek.
- De school kan indien nodig de leerling voorbereiden met gebruiken van het stappenplan van Meichenbaum (wat-, waar-, hoe- en met wie-stappenplan).
- De school betreft de ouder daar waar nodig, zodat voor de leerling een veilige omgeving gecreëerd kan worden. Denk hierbij aan kamp, schoolreis, excursies.
- Vrije momenten worden vooraf doorgesproken met de leerling: wat ga je doen? Hoe ga je dat doen? Wat als het niet lukt?
- De school heeft de mogelijkheid om vooraf duidelijkheid en begeleiding bij de uit te voeren taak te bieden, waarbij zoveel mogelijk wordt ondersteund door visualisaties/pictogrammen/foto's.
- Er wordt structureel gewerkt met stoplichten en bijbehorend stemvolume, vragenblokjes en time-timers.

Ambitie:

- De school wil keuzematerialen en ondersteunende materialen gecategoriseerd en overzichtelijk opbergen op een vaste plek in de school, waar ook kinderen er makkelijk gebruik van kunnen maken.
- In alle klassen een stilte-werkplek creëren.

2. De leerling heeft specifieke behoefte aan uitdagend en aangepast onderwijs binnen een eigen leerlijn, omdat hij/zij naar verwachting het fundamentele niveau (1F) niet haalt.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- Samen met de ouders, de leerling, leerkracht, intern begeleider is een OPP (TOPdossier) opgesteld gericht op zelfredzaamheid en probleemoplossend vermogen waarbij de leerling succes ervaart, zich competent voelt en uitgedaagd wordt. Het streven is bij elke leerling het basisaanbod aan te bieden, zoveel mogelijk gericht op de praktijk, ook als referentieniveau 1F niet gehaald wordt. We houden goed zicht op wat de leerling nodig heeft in het vervolgonderwijs PRO/MBO-basis en zetten in op het aanleren van praktische vaardigheden.
- De school onderwijst diagnostiserend, waarbij de interventies afgestemd worden op de specifieke onderwijsbehoeften, waaronder leerstijl en executieve functies van de leerling.
- De school betreft de leerling bij zijn/haar ontwikkeling door doelen en de resultaten zichtbaar te maken. Oefening baart kunst.
- De school maakt bewust keuzes voor toetsing. Wat heeft de leerling geleerd? De school past verschillende vormen van geheugentechnieken gericht toe die de denkhandelingen concreet ondersteunen (bijvoorbeeld een getallenlijn), die erop gericht zijn om de leertijd zo goed mogelijk te besteden, met extra leertijd (meer oefening, stof vertragen, aangepaste doelen). Dit noemen we tempo- of taakdifferentiatie.
- De school geeft extra instructie om het inzicht en toepassing te versterken door stapsgewijs te schakelen van concreet naar symbolisch naar abstract.
- De school hanteert verschillende werkvormen en oefenmogelijkheden gericht op het bereiken van de leerdoelen en het tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften. Dit doen wij door coöperatief te leren, ICT in te zetten, rekening te houden met verschillende leerstijlen.
- De school heeft een pedagogisch klimaat gecreëerd waarbij verschillen normaal en geaccepteerd zijn. Dit doen wij aan de hand van onder andere een SEO-methode.

Ambitie:

- Een aanpassing van de leerlijn is altijd maatwerk. We zullen ons daarom voor de leerling die dit nodig heeft, inspannen om zo vlot mogelijk een passende leerlijn te bieden en toch hoge verwachtingen te houden.

3. De leerling heeft specifieke behoefte aan een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving, die verdergaat dan het bestaande curriculum.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school signaleert kinderen die behoefte hebben aan een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving, die verdergaat dan het bestaande curriculum bijvoorbeeld met behulp van het Digitaal handelingsprotocol begaafdheid (DHH).
- De school heeft een hoogbegaafdheidsprotocol opgesteld.
- In alle groepen is materiaal beschikbaar voor verrijking, verdieping en verbreding.
- De school laat leerlingen eigenaar zijn van hun eigen leerproces door ze eigen uitdagingen, oplossingen/werkwijzen en een planning te laten formuleren, werk te

laten maken van de uitvoering en daarop te reflecteren. Dit doen we dagelijks door leerlingen zelf werk te laten plannen, hierover gesprekken te hebben met de leerlingen. We evalueren dagelijks op inhoud en proces.

- De school heeft een leerkracht die geschoold is in hoogbegaafdheid.

Ambitie:

- De school gebruikt zowel divergente als convergente denktechnieken. Dit doen wij met opdrachten die het kritisch en creatief denken stimuleren (filosofie), en door aandacht te besteden aan programmeren.
- De onderzoekende leeromgeving willen we in alle groepen meer uitwerken en uitdragen door materialen en opdrachten.
- De school biedt structureel opbrengstgericht onderwijs op maat door zichtbaar doelen te stellen en/of door de leerling te laten stellen.
- Indien nodig richt de school een onderzoekende leeromgeving in om leerlingen te laten excelleren. Hier is aandacht voor topdown leren dat gericht is op de aanpak – het proces is belangrijker dan het product.
-

4. De leerling heeft specifieke behoefte aan een taalrijke leeromgeving, waarbij hij/zij taalvaardigheden ontwikkelt in een communicatief ingestelde omgeving waarbij er veel interactie is tussen spreker en ontvanger.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De onderbouw heeft de leeromgeving zo ingericht dat zoveel mogelijk materialen en kasten voorzien zijn van woorden, zinnen, symbolen, visualisaties met teksten, boeken en andere materialen.
- De onderbouw beschikt over leerkrachten die letters ondersteunen met een klankgebaar.
- De leerkrachten communiceren voortdurend in korte vertel/tekstblokken waarbij de essentie van de communicatie wordt gevisualiseerd (daar staat wat ik vertel). Dit doen we vooral tijdens de spellingslessen.
- De leerkrachten geven indien nodig meer individuele begeleiding waar nodig.
- We zetten Taalzee (digitaal adaptief taalprogramma) in en richten dit op maat in.
- We gebruiken de aanpak van Close Reading waarbij veel gevisualiseerd wordt.
- Wij bieden een sterk (basis-)taalaanbod.

Ambitie:

- In de midden-en bovenbouw kan de leeromgeving nog meer aangepast worden om een taalrijkere leeromgeving te bieden.
- De school wil werken aan een duidelijker lijn in taal- en woordenschataanbod en taalafspraken.
- Taalcoördinator opleiden.

5. De leerling heeft specifieke behoefte aan oplossingsgerichte gedragsinterventietechnieken die de leerling zelfstandig toepast in verschillende situaties.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school heeft affectieve educatie geïntegreerd in het onderwijs. Dit doen we met de methode Kanjertraining.

- De school heeft gedragsregulatietechnieken geïntegreerd in het onderwijs. Dit doen we met de Kanjertraining.
- De school heeft oplossingsgerichte interventietechnieken en oplossingsgerichte vaardigheden geïntegreerd in het onderwijs. Dit doen we met de Kanjertraining.
- De school legt haar grenzen en maatregelen bij gedragsproblemen vast in een anti-pestprotocol. In de schoolgids staat een samenvatting van het anti-pestprotocol en is te lezen hoe de school omgaat met weigering, verwijdering en schorsing (paragraaf 5.2).
- De school heeft een Kanjercoördinator en een gedragsspecialist.
- De school heeft een leerkracht die kennis heeft van het werken met Kids Skills.

Ambitie:

- Blijvend zorgdragen voor een goede Kanjerscholing van het gehele team en uitdragen van Kanjertaal tijdens conflicten. Ouders blijven informeren.

6. De leerling heeft specifieke behoefte aan passend leesonderwijs om leeftijdsadequate teksten te lezen en te begrijpen.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- Het leesonderwijs is verrijkt met opdrachten voor stillezen en herhaling, interactie om begrip en beleving te stimuleren, samenwerkend leren en motivatie. Dit doen wij met de methode voor voortgezet technisch lezen Estafette, tutorlezen, boekpromotie, boekverslagen.
- Het protocol leesproblemen en dyslexie is geïntegreerd in het onderwijs van groep 1 t/m 8 Dit doen wij door het volgen van het protocol en de toetsmomenten van het protocol. De inzet van Ralfi-groepen voor extra leesbegeleiding en de remediëring uit Veilig leren lezen (methode voor aanvankelijk lezen).
- Het leesonderwijs is afgestemd op de onderwijsbehoeften die te maken hebben met intensieve instructie, strategie-ondersteuning, aanpak en materialen, die passen bij de leeftijd. Dit doen wij met alle hierboven genoemde interventietechnieken.
- De school zorgt er voor dat compensatie of dispensatie passend is bij het begeleidingsplan.

Ambitie:

- Compenserende software voor lees- en spellingondersteuning.

7. De leerling heeft specifieke behoefte aan passend rekenonderwijs om leeftijdsadequate rekenstrategieën toe te passen.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De leerkrachten signaleren leerlingen met rekenproblemen tijdig door systematisch de methode gebonden toetsen en cito-toetsen te analyseren.
- De leerkracht is bekend met het handelingsmodel: symboliseren, voorstellen – schematiseren, voorstellen – concreet, concreet handelen.
- De school is in staat om een leerling binnen een (sub)groep leerlingen individuele ondersteuning te bieden, met specifieke instructie en oefenvormen en met (procesgerichte) feedback – gericht op het verhogen van de RekenWiskunde vaardigheden en betekenisverlening. Gebruik van concreet materiaal en toepassen van handelend rekenen.

Ambitie:

- Diagnostische rekengesprekken voeren.
- Materiaal voor diagnostisch rekenonderzoek aanschaffen.
- Rekencoördinator opleiden
- De school is in staat om het drieslagmodel (plannen, uitvoeren, reflecteren: protocol ERWD) als didactisch model toe te passen in het RekenWiskunde onderwijs. Dit doen we door scholing in ERWD en het opstellen van een beleid ERWD.

8. De leerling heeft specifieke behoefte aan een aangepaste, compenserende en toegankelijke omgeving (lichamelijk, audiologisch en/of visueel).

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school heeft een invalidentoilet met ringalarm.
- De school is toegankelijk voor rolstoelgebruik.
- De deuren in de school zijn rolstoelvriendelijk.
- De school beschikt over een handelingsprotocol voor verstrekking en toediening van medicatie en medisch handelen.
- Tafel met mogelijkheid voor een schuin tafelblad indien nodig.
- Ervaring met leerling met visuele beperking.

Ambitie:

- Als er een leerling komt met specifieke behoefte, kijken we in welke behoefte we kunnen voorzien en waar onze grenzen liggen.

9. De leerling heeft specifieke behoefte om zijn/haar leren te ontwikkelen en zichzelf bij te kunnen sturen in het leren (executieve functies).

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school is op de hoogte van de executieve vaardigheden en leerkrachten kunnen deze herkennen. Dit doen wij door te observeren, te luisteren naar ouders en het kind. Vervolgens stimuleren wij deze vaardigheden door:
 - Respons-inhibitie: nadenken voordat je iets doet. Dit doen wij aan de hand van de Meichenbaum-methode.
 - Werkgeheugen: informatie in je geheugen houden bij het uitvoeren van complexe taken. Dit doen wij door complexe taken op te delen in kleine stukken.
 - Emotieregulatie: emoties reguleren om doelen te behalen of gedrag te controleren. Dit doen we met het stappenplan van de Kanjertraining.
 - Flexibiliteit: flexibel omgaan met veranderingen en tegenslag. Dit doen wij door regelmatig Kanjerspellen en Kanjerrollenspellen te doen.
 - Volgehouden aandacht: aandachtig blijven, ondanks afleiding. Dit doen we door de time-timer in te zetten, kindafspraken te maken en interventies vanuit de Kanjertraining toe te passen. Tijdens instructiemomenten zijn we bewust bezig met betrokkenheid van leerlingen vast te houden.
 - Taakinitiatie: op tijd en efficiënt aan een taak beginnen in plaats van vluchtgedrag. Dit doen wij door startaandacht te geven aan de leerling die hier moeite mee heeft. Tijdens de hulprondes is er meer aandacht en begeleiding voor deze leerling.

- Planning/prioritering: een plan maken en beslissen wat belangrijk is. Dit doen wij door het gebruik maken van een weektaak. Kinderen die meer moeite hebben met planning worden hierin meer begeleid.
- Timemanagement: tijd inschatten, verdelen en deadlines halen. Dit doen wij door een timetimer in te zetten. Kinderen te bevragen op 'Hoeveel tijd mag ik gebruiken? Je maakt een plan met tijdsindicatie.
- Organisatie: informatie en materialen ordenen. Dit doen wij door bijvoorbeeld materialen te ordenen zodat iedereen weet waar ze materialen kunnen vinden.
- Doelgericht gedrag: per les wordt het doel aangegeven.
- Metacognitie: een stapje terug doen om jezelf en de situatie te overzien en te evalueren. Dit doen wij door regelmatig tijdens en na het proces te vragen 'ben ik nog op de goede weg', een korte stop waarbij de leerling benoemt of hij/zij op de goede weg is.
- De school kan putten uit Breinhelden voor gerichte oefenopdrachten.

Ambitie:

- Organisatie: Voor kinderen die aan bovenstaande niet voldoende hebben bijvoorbeeld een foto van 'hoe ziet mijn werkplek eruit'/ 'hoe ziet mijn opgeruimde la eruit'.
- Doelgericht gedrag: doelen formuleren en realiseren zonder je te laten afschrikken. De school bespreekt doelen vooraf, maakt deze zichtbaar, bespreekt de haalbaarheid, laat kinderen vooraf inschatten hoe groot de kans is dat het behaald wordt.
- De school voorziet regelmatig in het spelen van gezelschapsspelen en de leerkracht neemt hierbij een coachende houding aan.

10. Andere ondersteuningsbehoefte, namelijk:

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school heeft materialen voor psycho-educatie en sociaal-emotioneel gebied.
- De school heeft materialen voor leerlingen met een grote wiebel-/friemel-/beweegbehoefte.
- Grote buitenruimte. Wordt niet specifiek ingezet. Wel individueel mogelijk om gebruik van te maken indien nodig (individueel).

Bron clusters: TOPdossier (groeidocument). TOP staat voor TotaalOntwikkelingsPlan.

5. Extra ondersteuning: ondersteuningsniveaus en werkwijze

5.1 Ondersteuningsniveaus

Uw kind krijgt op school de ondersteuning die passend is: zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. We evalueren regelmatig. Is er meer of juist minder nodig? Dan passen we het niveau van ondersteuning aan.

We onderscheiden vijf niveaus van ondersteuning:

- Basisondersteuning: de leerling ontwikkelt zich prima binnen het/de dagelijkse aanbod/begeleiding binnen de groep
- Ondersteuningsniveau 1: lichte ondersteuning als onderdeel van de basisondersteuning
- Ondersteuningsniveau 2: extra ondersteuning binnen de school, gericht op preventie en vroegtijdig handelen
- Ondersteuningsniveau 3: extra ondersteuning door externen
- Ondersteuningsniveau 4: speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs, S(B)O

Basisondersteuning

Het kind ontwikkelt zich goed met het onderwijs dat onze school biedt.

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht

Niveau 1: lichte ondersteuning als onderdeel van de basisondersteuning

De leerkracht, intern begeleider, ouders of leerling hebben zorgen over – bijvoorbeeld – de cognitieve, lichamelijke en/of sociaal-emotionele ontwikkeling. Uw kind komt daarom in de groepsbespreking of leerlingbespreking. Op basis van een brede analyse wordt er een plan opgesteld: één kind, één plan. Veelal wordt de ondersteuning door de eigen leerkracht in de klas gegeven.

We kunnen ervoor kiezen het TOPdossier te gebruiken als hulpmiddel bij de analyse of we hanteren het handelingsplan (onderdeel van het kindplan). Uw kind wordt altijd een tweede keer besproken in de leerlingbespreking – ook als het goed gaat. Is de lichte ondersteuning onvoldoende? Dan wordt opgeschaald naar ondersteuningsniveau 2.

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider

Niveau 2: extra ondersteuning binnen de school, gericht op preventie en vroegtijdig handelen

Onze school schakelt één van de consultants van het samenwerkingsverband in. De extra ondersteuning voor het kind bestaat uit een kortdurend arrangement binnen onze school, ter versterking van de lichte ondersteuning. Het TOPdossier is leidraad voor de analyse, het plan, het overstemmingsgesprek en de evaluatie. Veelal wordt voor deze ondersteuning een externe gevraagd voor de uitvoering van de ondersteuning.

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht

- Intern begeleider
- Directie
- Consulent passend onderwijs

Indien nodig uitgebreid met:

- Orthopedagoog/psycholoog
- Eventueel jeugdhulp
- Eventueel leerkracht school met speciale deskundigheid

Niveau 3: extra ondersteuning door externen

Om aan de extra ondersteuningsbehoefte van uw kind te voldoen, is het nodig dat onze school gebruikmaakt van een arrangement van – bijvoorbeeld – een andere basisschool of een S(B)O óf dat onze school extra ondersteuning binnenhaalt. In een ZAT wordt, samen met ouders, besproken welke ondersteuning en deskundigheid gewenst is. De ondersteuning vindt plaats binnen onze school, buiten school of op een andere school. De consulent van het samenwerkingsverband organiseert de benodigde deskundigheid. Het TOPdossier wordt volledig ingevuld, behalve het gedeelte TLV (toelaatbaarheidsverklaring).

Ondersteuningsteam:

- Kind
 - Ouders
 - Leerkracht
 - Intern begeleider
 - Directie
 - Consulent passend onderwijs
 - Ortho pedagoog/psycholoog
 - Jeugdhulp
 - Eventueel een externe deskundige
 - Eventueel intern begeleider van andere school
- } Zorg Advies Team

Niveau 4: speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs, S(B)O

Het benodigde arrangement kan alleen geboden worden door het S(B)O – voor een korte of langere periode. Vóór de toelating wordt het ondersteuningsteam versterkt met medewerkers van het S(B)O. Het TOPdossier wordt volledig ingevuld. De consulent van het samenwerkingsverband brengt het in bij de toewijzingscommissie. Periodiek wordt geëvalueerd of S(B)O nog steeds het best past bij uw kind.

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider
- Directie
- Consulent passend onderwijs
- Eventueel jeugdhulp
- Vertegenwoordiger S(B)O

5.2 Werkwijze

Om uw kind passend onderwijs te bieden, hanteren alle scholen in Noord-Kennemerland dezelfde werkwijze. Daardoor kunnen we goed samenwerken. Een belangrijk hulpmiddel is het TOPdossier.

Heeft uw kind extra ondersteuning nodig? Dan bepalen de leerkracht en intern begeleider welk niveau van ondersteuning passend is. Indien nodig schakelen we de consulent van het samenwerkingsverband in.

Overleg tussen school en u

We bespreken zorgvuldig wat uw kind precies nodig heeft. Wie is uw kind als persoon? Wat gaat er goed? Wat gaat er minder goed? Wat is er nodig om te zorgen dat het beter gaat? In het zogeheten Zorg Advies Team, bestaande uit de consulent van het Samenwerkingsverband, orthopedagoog, jeugd- en gezinscoach en school, bent u een belangrijke gesprekspartner.

Overleg met andere professionals

Soms worden er ook andere professionals betrokken bij het ZAT. Bijvoorbeeld medewerkers van gemeente, zorginstellingen, specifieke deskundige of de schoolarts. Iedereen brengt zijn eigen gezichtspunt in. Zo ontstaat een gezamenlijk plan voor de juiste vervolgstappen.

TOPdossier

Het TOPdossier is een werkdocument dat ons praktische handvatten biedt om een leerling effectief te ondersteunen. Als ouder wordt u actief betrokken bij het invullen van het TOPdossier.

Alle scholen en samenwerkende instanties zoals jeugdhulp en zorg werken met het TOPdossier – vanuit de gedachte: één kind, één plan.

Doelen van het TOPdossier

Het TOPdossier...

- ... geeft een **goed beeld** van de ontwikkeling en behoeften van een leerling, én van de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht, school en ouders.
- ... is **gespreksleidraad** bij de bespreking van de leerling in het multidisciplinair overleg/zorgadviesteam (MDO/ZAT).
- ... bevat, indien aan de orde, het **ontwikkelingsperspectief** (OPP) van de leerling.
- ... biedt **eenduidigheid en onderbouwing** van vervolgstappen.
- ... biedt mogelijkheden om met externe jeugdhulpverleners en voortgezet onderwijs samen te werken – **één kind, één plan**.

Werkgebieden

We willen uw kind passend onderwijs dicht bij huis bieden: in ons werkgebied werken alle scholen samen, over de muren van de schoolbesturen heen. Het samenwerkingsverband kent 8 werkgebieden. We bundelen onze krachten, wisselen kennis uit en weten van elkaar welke expertise er is.

6. Grenzen aan de ondersteuning van onze school

Nadat we de behoeften van uw kind goed in kaart hebben gebracht, kan duidelijk worden dat het antwoord op sommige ondersteuningsvragen buiten het bereik van onze school ligt. Deze grens in ondersteuning is niet altijd scherp. Het aangeven van grenzen is maatwerk. Analyse, eerlijkheid en helderheid zijn belangrijk om de grens van het kunnen te bepalen.

Uitgaand van wat uw kind nodig heeft, zoeken we dan samen met u en het samenwerkingsverband een passende plek voor uw kind. We kijken samen naar wat het beste is voor uw kind. Het belangrijkste is dat het kind zich optimaal kan ontwikkelen en krijgt wat daarvoor nodig is.

Indicaties die voor onze school grenzen aan onze begeleidingsmogelijkheden worden hieronder genoemd. We bekijken elke vraag afzonderlijk op mogelijkheden en grenzen.

Kindkenmerken

Externaliserend gedrag.

Gecombineerde problematiek.

Begeleiding

Toedienen van medicatie.

(Professionele) psychische begeleiding.